

Ponavljanje za ispit o vremenu i klimi

1. Sunce najjače zagrijava Zemlju tamo gdje njegove zrake:
 - a) upadaju okomito
 - b) upadaju skoro okomito
 - c) upadaju pod malim kutom
 - d) nikako ne upadaju
2. Najjače zagrijavanje je na:
 - a) ekvatoru
 - b) južnoj polarnici
 - c) sj. obratnici
 - d) Sjevernom polu
3. Što razlikujemo na Zemlji kao posljedicu različitog zagrijavanja?
 - a) klimatske dijagrame
 - b) meteorološke postaje
 - c) toplinske pojaseve
 - d) vremenske zone
4. Što se brže *zagrije* more ili kopno?
 - a) kopno
 - b) more
 - c) podjednako
5. Što se brže *ohladi* more ili kopno?
 - a) kopno
 - b) more
 - c) podjednako
6. Prosječno stanje atmosfere je:
 - a) klima
 - b) reljef
 - c) vrijeme
7. Svaki koliko metara visine se temperatura zraka ohladi za 1° C?
 - a) 100 m
 - b) 200 m
 - c) 300 m
8. Koliko ima toplinskih pojaseva?
 - a) 1
 - b) 3
 - c) 5
 - d) 7
9. Hrvatska je smještena u:
 - a) sjevernom hladnom pojasu
 - b) sjevernom umjerenom pojasu
 - c) žarkom pojasu
10. Svi dijelovi Zemlje:
 - a) jesu jednako osvijetljeni
 - b) nisu jednako osvijetljeni
11. Svi dijelovi Zemlje:
 - a) jesu jednako zagrijani
 - b) nisu jednako zagrijani
12. Sunčeve zrake upadaju okomito:
 - a) u sjevernom hladnom pojasu
 - b) u sjevernom umjerenom pojasu
 - c) u žarkom pojasu
13. Žarki pojas se još zove i:
 - a) suprotropski pojas
 - b) tropski pojas
14. Između kojih usporednica je smješten žarki pojas?
 - a) južne i sjeverne obratnice
 - b) južne obratnice i ekvatora
 - c) sjeverne obratnice i ekvatora
15. U žarkom pojasu postoji samo jedno godišnje doba, a to je:
 - a) ljetno
 - b) jesen
 - c) zima
16. Kakva je razlika u duljini dana i noći u žarkom pojasu?
 - a) mala
 - b) velika
 - c) vrlo velika
17. Između kojih usporednica su smješteni umjereni pojasevi?
 - a) južne i sjeverne obratnice
 - b) obratnica i polarnica
 - c) polarnica i polova
18. Koliko godišnjih doba ima u umjerenim pojasevima?
 - a) 1
 - b) 2
 - c) 3
 - d) 4
19. Koliko puta godišnje Sunčeve zrake upadaju okomito u umjerenim pojasevima?
 - a) 0
 - b) 1
 - c) 2
 - d) 3
20. Između kojih usporednica su smješteni hladni pojasevi?
 - a) južne i sjeverne obratnice
 - b) obratnica i polarnica
 - c) polarnica i polova
21. U hladnim pojasevima:
 - a) je uvijek jednako hladno
 - b) je uvijek hladno, ali ne jednako
22. Zbog čega dan i noć tijekom godine različito traju?
 - a) zbog Zemljine rotacije
 - b) zbog nagnutosti Zemljine osi
 - c) zbog solsticija
23. Zbog čega još dan i noć tijekom godine različito traju?
 - a) zbog Zemljine rotacije
 - b) zbog ekvinocija
 - c) zbog Zemljine revolucije
24. Što je najvažnija posljedica nagnutosti Zemljine osi i Zemljine ophodnje (revolucije)?
 - a) izmjena dana i noći
 - b) izmjena godišnjih doba
 - c) nastanak pustinja
25. Zemljina os je uvijek:
 - a) nagnuta u istom smjeru
 - b) nagnuta u raznim smjerovima
26. Kako se zove položaj Zemlje u kojem je Sjeverni pol najviše priklonjen Suncu?
 - a) ljetna ravnodnevica
 - b) ljetni suncostaj
 - c) zimska ravnodnevica
 - d) zimski suncostaj
27. Kojeg datuma je na *sjevernoj* polutki **najdulji** dan, a najkraća noć?
 - a) 21. 6.
 - b) 23. 9.
 - c) 21.12.
28. Kojeg datuma je na *južnoj* polutki **najdulji** dan, a najkraća noć?
 - a) 21. 6.
 - b) 23. 9.
 - c) 21.12.
29. Kojeg datuma je na *sjevernoj* polutki **najkraći** dan?
 - a) 21. 6.
 - b) 23. 9.
 - c) 21.12.
30. Kojeg datuma je na *južnoj* polutki **najkraći** dan, a najdulja noć?
 - a) 21. 6.
 - b) 23. 9.
 - c) 21.12.
31. Na koju usporednicu Sunčeve zrake padaju okomito na ljetni suncostaj?
 - a) na ekvator (polutnik)
 - b) na sjevernu obratnicu
 - c) na sjevernu polarnicu
32. Jesenska *ravnodnevica* je:
 - a) 21. 9.
 - b) 23. 9.
 - c) 25. 9.
33. Na koju usporednicu Sunčeve zrake padaju okomito na jesensku ravnodnevicu?
 - a) na ekvator (polutnik)
 - b) na sjevernu obratnicu
 - c) na sjevernu polarnicu
34. Koje godišnje doba počinje na južnoj polutki na datum 21.12. odnosno na zimski suncostaj?
 - a) jesen
 - b) ljetno
 - c) zima
35. Zaokruži 2 datuma ravnodnevica?
 - a) 21.3.
 - b) 21.6.
 - c) 23.9.
 - d) 21.12.

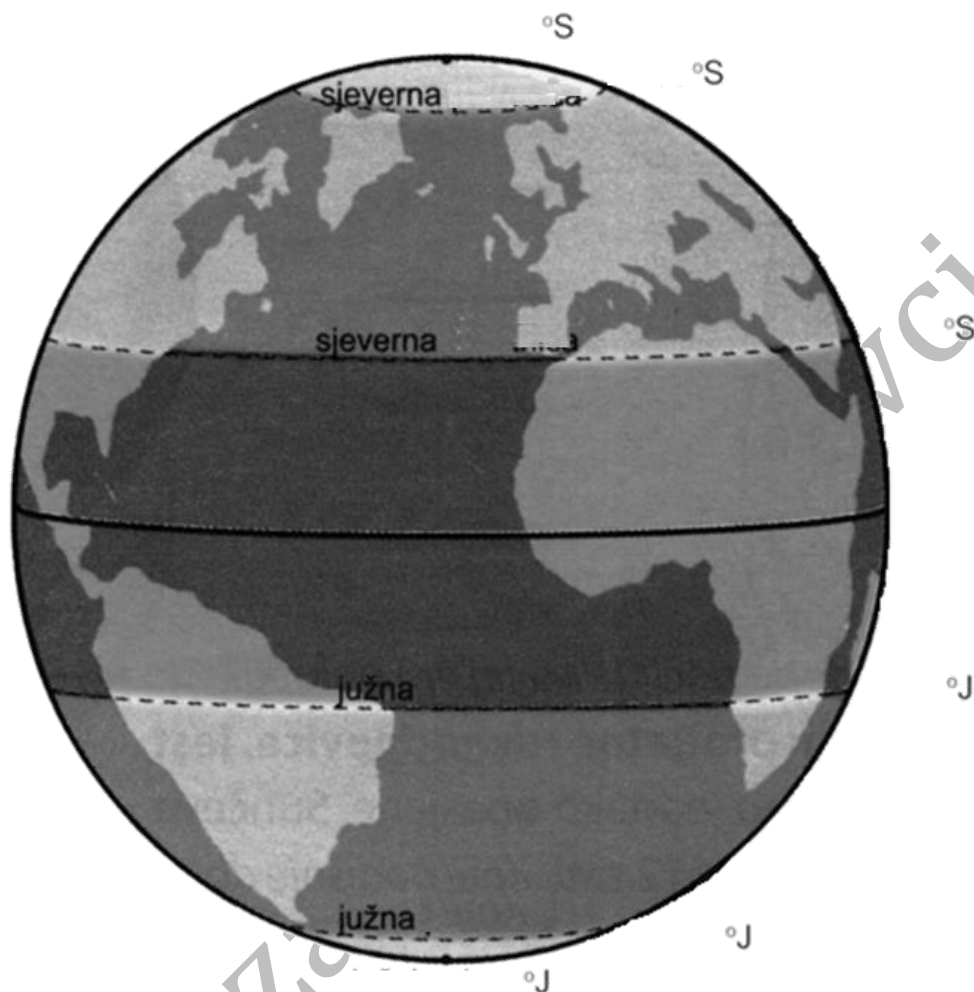
36. Koje dvije ravnodnevice postoje?
a) jesenska b) ljetna
c) proljetna d) zimska
37. Zaokruži 2 datuma suncostaja?
a) 21.3. b) 21.6. c) 23.9. d) 21.12.
38. Koja dva suncostaja postoje?
a) jesenski b) ljetni
c) proljetni d) zimski
39. Kako se zovu usporednice
smještene na 66 i pol stupnjeva?
a) obratnice b) podnevnici
c) polarnice d) polovi
40. Kako se zovu usporednice
smještene na 23 i pol stupnja?
a) obratnice b) podnevnici
c) polarnice d) polovi
41. Koliko traju i dan i noć na cijeloj
Zemlji za vrijeme ravnodnevica?
a) 6 sati b) 12 sati c) 24 sata
42. Jedna godina traje 365 dana i:
a) 6 sati b) 12 sati c) 24 sata
43. Koliko traje prijestupna godina?
a) 364 dana b) 365 dana
c) 366 dana d) 367 dana
44. Kako se zove kalendar nazvan
prema Juliju Cezaru?
a) cezarijanski b) gregorijanski
c) julijanski d) rimski
45. Kako se zove kalendar nazvan
prema papi Grguru XIII.?
a) cezarijanski b) gregorijanski
c) julijanski d) rimski
46. Svaka koja godina je prijestupna?
a) 2. b) 3. c) 4.
47. Koliko dana je razlika između
gregorijanskog i julijanskog
kalendara??
a) 11 dana b) 12 dana c) 13 dana
48. Kojem mjesecu se dodaje jedan dan
u prijestupnoj godini?
a) ožujku b) travnju c) veljači
49. Koliko dana ima veljača u
prijestupnoj godini?
a) 29 b) 30 c) 31
50. Sunce se po nebu kreće:
a) prividno b) stvarno
51. Ujutro Sunce *prividno* izlazi na:
a) jugu b) istoku c) zapadu
52. Uvečer Sunce *prividno* zalazi na:
a) jugu b) istoku c) zapadu
53. Što je **kut upada** Sunčevih zraka
manji to je u nekom mjestu:
a) hladnije b) toplije
54. Kako se zove okretanje Zemlje oko
svoje zamišljene osi?
a) Zemljina nutacija
b) Zemljina revolucija
c) Zemljina rotacija
55. Kako se zove kruženje Zemlje oko
Sunca?
a) Zemljina nutacija
b) Zemljina revolucija
c) Zemljina rotacija
56. Koji je drugi naziv za Zemljinu
revoluciju?
a) horizont b) obzor
c) ophodnja d) vrtinja
57. Zemljina putanja je blago izdužena
tj. ima oblik:
a) elipse b) kruga c) trokuta
58. Koliko traje jedan obilazak Zemlje
oko Sunca?
a) 365 dana b) 365 dana i 6 sati
c) 366 dana d) 366 dana i 6 sati
59. Obilazak Zemlje oko Sunca je:
a) kalendarska godina
b) Mjesečeva godina
c) Sunčeva godina
d) Zemljina godina
60. Zemljina os je:
a) nagnuta b) okomita
61. Sjeverna strana Zemljine osi uvijek
pokazuje smjer zvijezde:
a) Danice b) Sjevernjače
62. Drugi naziv za tu zvijezdu je:
a) Polarna zvijezda b) Sirius
63. Tijekom kruženja oko Sunca
Zemljina os je uvijek:
a) jednako položena u svemiru
b) različito položena u svemiru
64. Dan i noć traju jednako dugo samo:
a) na ekvatoru b) na obratnici
c) na polu d) na polarnici
65. Zaokruži 2 godišnja doba u
kojima su dani kod nas duži od
noći?
ljetno jesen zima proljeće
66. Zaokruži 2 godišnja doba u
kojima su noći kod nas duže od
dana?
ljetno jesen zima proljeće
67. Koje padaline ne nastaju u oblaku?
a) inje b) mraz c) rosa d) snijeg
68. Koja padalina ne nastaje u oblaku?
a) kiša b) rosa c) snijeg d) tuča
69. Rosu čine:
a) kapljice vode b) pahulje snijega
70. Koja padalina nastaje ako se tlo
ohladi ispod nule?
a) mraz b) kiša c) rosa d) tuča
71. U koje godišnje doba se javlja tuča?
a) u ljetno b) u jesen c) u zimu
72. Jaka tuča:
a) nanosi veliku štetu
b) obrađuje mnoge ljude
73. Najmanje štete biljkama nanosi:
a) mraz b) rosa c) tuča
74. Iz čega se stvara **inje**?
a) iz magle b) iz rose c) iz snijega
75. Više vlage sadrži:
a) hladni zrak b) topli zrak
76. U visinama se zrak:
a) hladi b) zagrijava
77. Zagrijavanje oko ekvatora je:
a) vrlo slabo b) slabo
c) osrednje d) vrlo jako
78. Kiša (pljuskovi) oko ekvatora:
a) pada rijetko
b) pada svaki dan
79. Kiša može nastati i zbog
a) puhanja vjetra na visoravni
b) uzdizanja uz reljefnu prepreku
80. Više kiše primaju krajevi u:
a) privjetrini b) zavjetrini

81. Koji zrak se izdiže pri sudaru toplog i hladnog zraka?
a) hladni b) oba c) topli
82. Koji vjetrovi postojano pušu cijele godine, ne mijenjajući bitno smjer?
a) buroviti b) južni c) planetarni
83. Koji vjetar nije planetarni?
a) glavni zapadni vjetrovi
b) monsuni
c) pasati
d) polarni istočni vjetrovi
84. Koji vjetar nije *povremeni*?
a) bura b) jugo
c) maestral d) pasat
85. Isparavanjem vode u zrak dospije:
a) komadić leda
b) tekuća voda
c) vodena para
86. Pojam *vlažnost zraka* označava:
a) jačinu pljuskova ljeti
b) količinu vodene pare u zraku
c) vjerojatnost smrzavanja tla
87. Kada topao zrak bude jako vlažan kažemo da je:
a) sparina b) vrućina c) žega
88. Koji *planetarni* vjetrovi pušu u *žarkom* pojasu?
a) glavni zapadni
b) pasati
c) polarni istočni
89. Koji *planetarni* vjetrovi pušu u *umjerenim* pojasevima?
a) glavni zapadni
b) pasati
c) polarni istočni
90. Koji *planetarni* vjetrovi pušu u *hladnim* pojasevima?
a) glavni zapadni
b) pasati
c) polarni istočni
91. Od koliko sati bi trebalo ljeti izbjegavati jako Sunce?
a) od 9 b) od 10 c) od 11
92. Do koliko sati bi trebalo ljeti izbjegavati jako Sunce?
a) do 16 b) do 17 c) do 18
93. Koliki bi trebao biti zaštitni faktor na kremama koje se koriste?
a) 10 b) 20 c) 30
94. Ljeti bi trebalo:
a) izbjegavati piti vodu
b) piti malo vode
c) piti puno vode
95. Ljeti bi, po jakom Suncu, trebalo:
a) ne nositi majicu
b) nositi kratke rukave
c) nositi duge rukave
96. Ljeti bi, po jakom Suncu, trebalo:
a) nositi majice svijetlih boja
b) nositi majice tamnih boja
c) nositi samo crne majice
97. **Ciklona** je:
a) područje niskog tlaka zraka
b) područje visokog tlaka zraka
98. U cikloni zrak struji:
a) od rubova prema središtu
b) od središta prema rubovima
99. Kakvo vrijeme donose ciklone?
a) nestabilno, oblačno i kišovito
b) stabilno, vedro i postojano
100. **Anticiklona** je:
a) područje niskog tlaka zraka
b) područje visokog tlaka zraka
101. U anticikloni zrak struji:
a) od rubova prema središtu
b) od središta prema rubovima
102. Kakvo vrijeme donose anticiklone?
a) nestabilno, oblačno i kišovito
b) stabilno, vedro i postojano
103. Koliku vrijednost ima **normalan** tlak zraka?
a) 1012 hPa b) 1013 hPa
c) 1014 hPa d) 1015 hPa
104. Tlak od 1016 hPa je:
a) niski b) normalan c) visoki
105. Vodoravno kretanje zraka je:
a) padalina b) oborina c) vjetar
106. Vjetar uvijek puše iz područja:
a) niskog tlaka zraka
b) normalnog tlaka zraka
c) visokog tlaka zraka
107. Vjetar uvijek puše prema području:
a) niskog tlaka zraka
b) normalnog tlaka zraka
c) visokog tlaka zraka
108. Tlak zraka je najveći:
a) na razini mora
b) na visokim platoima
c) na vrhovima planina
109. S porastom nadmorske visine tlak zraka:
a) opada b) ostaje isti c) raste
110. Promjena tlaka zraka najavljuje:
a) erupciju vulkana
b) nadolazeći potres
c) promjenu vremena
111. Što najavljuje porast tlaka zraka?
a) naoblaku b) padaline
c) razvedranje d) snijeg
112. Uređaj za mjerenje tlaka zraka je:
a) anemometar b) barometar
c) termometar d) toplomjer
113. Tlak zraka izražavamo u:
a) Celzijima b) hektopaskalima
c) njutnima d) stupnjevima
114. Glavni izvor topline na Zemlji je:
a) Mars b) Mjesec c) Sunce
115. Koji dio troposfere je najtopliji?
a) najdonji b) srednji c) najgornji
116. Temperatura se ohladi za 1°C za svakih:
a) 100 metara visine
b) 200 metara visine
c) 300 metara visine
117. Na visokim planinama je:
a) vrlo hladno
b) umjereno
c) vrlo toplo
118. U koje doba dana je najhladnije?
a) u podne b) u ponoć c) u zoru
119. U koje doba dana je najtoplije?
a) točno u podne
b) u rano poslijepodne
c) u kasno poslijepodne

120. Što se dogodi sa Zemljinom površinom kada Sunce zađe tj. tijekom noći?
a) grije se b) hladi se
121. Temperaturu zraka mjerimo:
a) barometrom
b) termometrom
c) toplomjerom
122. Temperaturu zraka izražavamo u:
a) barima
b) hektopaskalima
c) Celzijevim stupnjevima
123. Stručno predviđanje vremena je:
a) igra na sreću
b) pokušaji i pogreške
c) vremenska prognoza
124. Predviđanjem vremena bavi se
a) astronomija
b) astrologija
c) meteorologija
125. Vremensku prognozu sastavljaju
a) biolozi b) geolozi
b) meteorolozi d) seizmolozi
126. **Zemljin zračni omotač** zove se:
a) astenosfera b) atmosfera
c) biosfera d) litosfera
127. Na koliko kilometara visine se obično postavlja gornja granica atmosfere?
a) 50 km b) 100 km
c) 150 km d) 200 km
128. Što je točno o zraku?
a) nije proziran
b) osjećamo ga kad se giba
c) vidimo ga
129. Što se događa sa zrakom s porastom nadmorske visine?
a) ostaje jednako gust
b) postaje sve gušći
c) postaje sve rjeđi
130. Koji dio atmosfere je najvažniji za život na Zemlji?
a) egzosfera b) mezosfera
c) stratosfera d) troposfera
131. Koliko je debela troposfera nad polovima?
a) 10 km b) 15 km c) 20 km
132. Koliko je debela troposfera nad ekvatorom?
a) 10 km b) 15 km c) 20 km
122. Što nije točno o troposferi?
a) najmanje važan dio atmosfere
b) najniži dio atmosfere
c) najrjeđi dio atmosfere
d) nema promjena vremena
123. Vrijeme je:
a) prosječno stanje atmosfere
b) trenutačno stanje atmosfere
124. Vrijeme ćemo pravilno opisati riječima:
a) "lijepo" vrijeme
b) "ružno" vrijeme
c) sunčano vrijeme
125. Klima je:
a) prosječno stanje atmosfere
b) trenutno stanje atmosfere
126. Za određivanje klime potrebno je pratiti vrijeme:
a) dugo vremena
b) kraće vrijeme
127. Za određivanje klime vrijeme pratimo:
a) mjesec dana
b) godinu dana
c) 10 godina
d) 30 godina
128. Što nisu **klimatski elementi**?
a) nadmorska visina i reljef
b) naoblaka i vlažnost zraka
c) smjer i brzina vjetra
d) temperatura i tlak zraka

Toplinski pojasi na Zemlji

129. Na prikazu Zemaljske kugle žarki pojas oboji narančastom.

130. U odgovarajući pravokutnik (lijevo) upiši naziv žarki pojas.

131. Na ekvator (polutnik) upiši riječ ekvator.

132. Na sjevernu obratnicu napiši pored riječi sjeverna i riječ obratnica.

133. Na južnu obratnicu napiši pored riječi južna i riječ obratnica.

134. Na prikazu zemaljske kugle oboji sjeverni umjereni i južni umjereni pojas zelenom bojom.

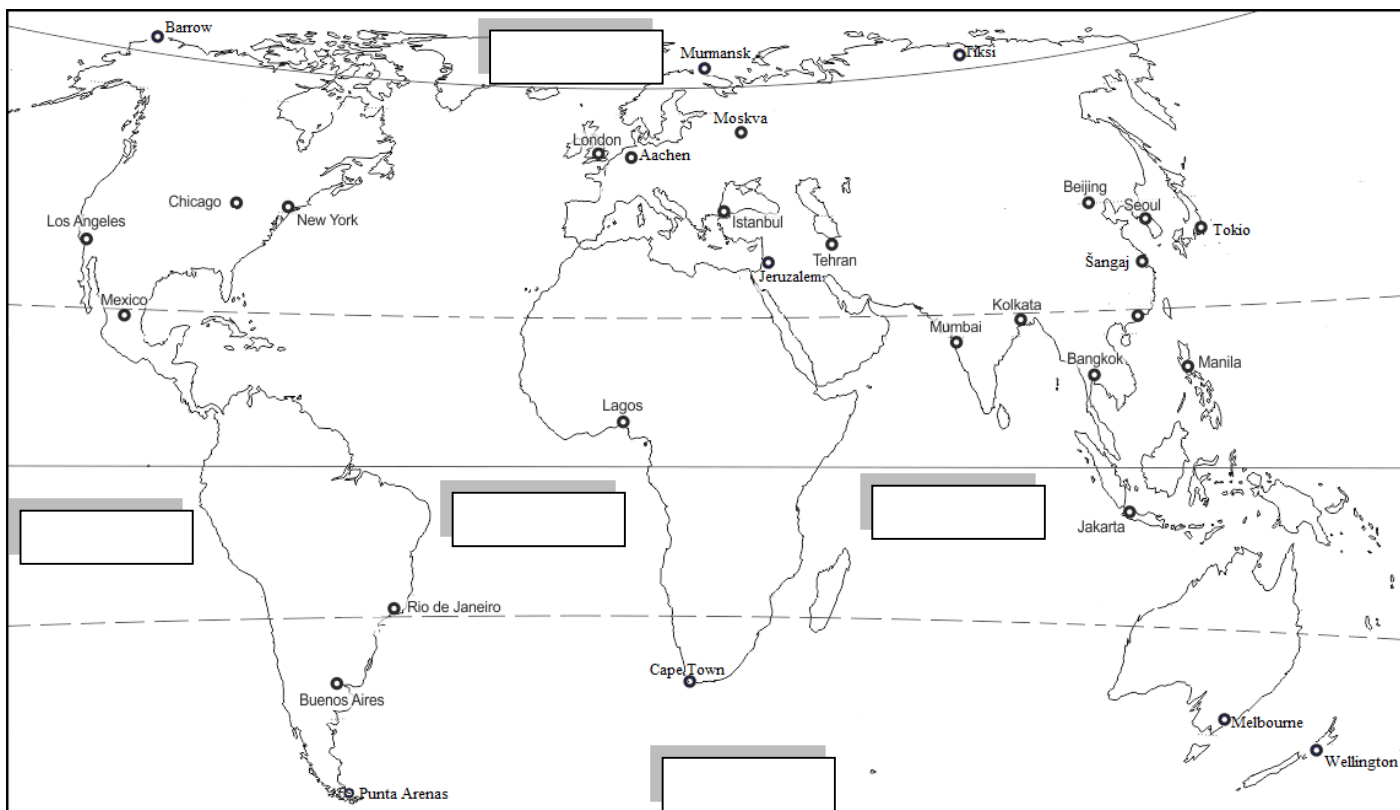
135. Pored oznaka S i J upiši odgovarajuće geografske

udaljenosti od ekvatora

136. Na prikazu zemaljske kugle oboji sjeverni hladni i južni hladni pojas plavom bojom.

137. Smjer puhanja pasata ucrtaj strelicama u odgovarajući pojas.

138. Na slijepom zemljovidu crvenom bojom podebljaj ekvator (polutnik). Na sjevernu obratnicu napiši sjeverna obratnica, a na južnu obratnicu južna obratnica.

139. Plavom bojom podebljaj sjevernu polarnicu.

140. U potpunosti oboji kontinente (i otoke): Aziju – žutom (pripazi kome pripada Mala Azija), Afriku – crno, Europu plavo, Sjevernu Ameriku zelenom, Južnu Ameriku narančastom, Australiju crvenom. Koji kontinent nedostaje?

141. U pravokutnike napiši imena oceana. Sredozemno more oboji plavom.

142. U tablici raspodjeli gradove u odgovarajući toplinski pojas. Aachen, Bangkok, Beijing, Barrow, Buenos Aires, Cape Town, Chicago, Istanbul, Jakarta, Jeruzalem, Kolkata, Lagos, Los Angeles, London, Manila, Melbourne, Mexico, Moskva, Mumbai, Murmansk, New York, Punta Arenas, Rio de Janeiro, Seoul, Šangaj, Tiksi, Tokio, Wellington

Sjeverni hladni pojas.	
Sjeverni umjereni pojas.	
Žarki pojas.	
Južni umjereni pojas.	